
Slovo úvodem

Vážení a milí přátelé!

Potěšilo mě, když jsem byl vyzván pořadatelem tohoto setkání, abych se ujal funkce předsedy, jak je tady zvykem. Letos je to již 18. konference, já jsem se sice zúčastnil jen několika, hlavně v prvních letech, ale byl jsem u začátků celé myšlenky a její realizace. Jsem tedy pamětník a využiji toho, neboť vracet se ke kořenům je vždy užitečné.

Dobrou pomůckou k tomuto návratu je úvodník Zdeňka Dragouna, který také patřil k členům přípravného výboru, v 2. čísle periodika Průzkumy památek z roku 2000. Právě toto číslo totiž posloužilo jako sborník z 1. konference, než se vytvořily všechny podmínky k tomu, aby od příštího ročníku mohly pravidelně vycházet Dějiny staveb v režii Klubu Augusta Sedláčka. Zdeněk Dragoun v úvodníku stručně hodnotí průběh a přínos první konference. Začíná zdůrazněním, že pracovní setkání na téma zkoumání a dokumentování historických staveb jsou vzácná. Zdůvodňuje, proč z 51 přednesených referátů bylo publikováno 29 – nebylo to jen proto, že někteří referenti své příspěvky nezpracovali do písemné formy, ale také z toho důvodu, že část textů nesplňovala obvyklé nároky. Odsud Dragoun přechází k úvaze na téma vztahu profesionálů a amatérů v našem oboru. Zejména zdůrazňuje, jak se vzájemně potřebují, jak se musí respektovat a komunikovat spolu. Základní problém přitom představuje skutečnost – a ta platí dodnes –, že objektivní potřeba průzkumů a dokumentace podstatně převyšuje možnosti jejich zvládnutí těmi, kteří se této činnosti věnují v nějaké instituci. Z citovaného úvodníku zaznívá dilema obecně platné pro všechny obory: každá nálevoá zpráva nebo elaborát SHP, a tím spíše jejich publikovaná forma, má přirozeně svou nezastupitelnou cenu, ale musí splňovat příslušná kritéria kvality, ať už je autorem kdokoli.

Od roku 2000 se mnohé změnilo, ona „vzácnost“ už neplatí. Vznikla řada metodik a publikací, vycházejí periodika a sborníky, které se věnují průzkumům a dokumentaci; neskutečně se rozvinuly a zmnožily metody, SHP zpracovává řada různých organizací i soukromých osob, rozšiřují se mezinárodní kontakty; téma SHP či již pevně etablovaného OPD se každoročně objevuje na několika konferencích, dokonce specializovaných. Ve vztahu k nečtinské (dnes plaské) konferenci došlo k jedné důležité věci – každoročnímu pořádání striktně tematických konferencí Sdružení pro SHP, z nichž vychází sborník Svorník. První konference Svorníku proběhla v roce 2002 a věnovala se vývoji a funkcím topenišť. Tento vývoj se přes počáteční rozpaky a napjaté očekávání ukázal podle mého názoru jako velmi pozitivní, vznikly dvě kolejnice jedné koleje, které si na klikaté cestě stavební historii vzájemně prospívají a tvoří sourozenecký pár, v němž panují dobré rodinné vztahy. Od konference Dějiny staveb se už neočekává nespílnitelné. Stala se především nejširší platformou setkávání všech zainteresovaných, bez ohledu na druh jejich vzdělání a pracovní zařazení, scházejí se tu už bezmála tři generace.

Ti mladší nebo začínající mohou konfrontovat a konzultovat své myšlenky a pracovní výsledky s těmi zkušenými a ti zkušenější zase mohou nabízet k poučení a zamyšlení zejména metodicky instruktivní a vzorově zpracované příklady. To je zřejmě také hlavní důvod, proč mají jednotlivé konference tak hojnou návštěvnost. Bolestí takřka všech konferencí bývá čas vymezený na jednotlivá vystoupení a pro Nečtiny – Plasy to platí stejně tak. I když svou roli plní také panelová prezentace, je právě debata v sále nezastupitelná a vzhledem k výše řečenému jde o jednu z hlavních deviz a poslání konference. Za 15 minut, dokonce včetně diskuse, lze vše potřebné opravdu říci jen velmi obtížně. Z minulých konferencí vím, že na diskusi většinou nedojde, a to je opravdu velká škoda jak pro publikum, tak referenty. Doporučil bych proto propříště nově naformulovat kritéria přijetí referátu, aby bylo možno lépe posoudit referentův záměr sdělení. Jen tak lze docílit takového počtu příspěvků, aby každému z nich mohl být vymezen delší čas a aby mohla proběhnout diskuse. Abych nebyl jen vnějším pozorovatelem, sám jsem si připravil referát a už vím, že budu mít problém při vši stručnosti říci to podstatné a ještě si vyslechnout vaše reakce.

Touto poznámkou, kterou ovšem jako letošní předseda pokládám také za zcela aktuální organizační apel, neboť vymezené časové úseky budeme muset důsledně dodržovat, ale nechci ani v nejmenším snížit zásluhy pořadatelů této mezinárodní konference, především členů Klubu Augusta Sedláčka, z. s., kteří už po tolik let s nasazením a s úspěchem pořádají Dějiny staveb. Naopak jim chci vyslovit velký dík a uznání.

Hodně úspěchů přeji nejen konferenci zde v Plasích, ale také exkurzi, která letos zavítá do mého rodného města Rakovníka. Tímto tedy pokládám konferenci Dějiny staveb 2017 za zahájenou.

Vladislav Razím